

Kruh

Založení obce sahá do sklonku XIV. století. Přesně se datum vzniku obce ani jejího zakladatele v historických materiálech nedochovalo. První záznam o Kruhu je z roku 1386, kdy je zmiňován Jindřich z Kruhu. V roce 1406 je v latinské listině připomínána „ves Kruh“. V této době byla obec majetkem Jarka ze Mžan a jistého Oldřicha, z nichž každý měl v majetku část obce. Počátkem 15. století zde byla patrně zbudována tvrz. Faktkem zůstává, že u kružské tvrze stával kdysi populzní dvůr, jehož majitelem byl Oldřich z Kruhu. V roce 1492 bylo rozděleno Štěpanické panství mezi Hynka z Valdštejna a z Jilemnice a Heníka z Valdštejna a ze Štěpanic. Tehdy připadla větší část obce Kruh k jilemnickému panství a osm usedlostí k panství kumburskému a oublickému. V roce 1533 prodal Jan ml. Trčka z Lípy, držitel hradu Kumburku, tento hrad s mnohými obcemi a také část vsi Kruh Mikuláši Trčkoví z Lípy. V roce 1547 patřila obec k Jilemnici pánu Arnoštu z Újezdce a z Kůnic, po něm pak roku 1577 jeho synovi Závíši. Držitelem Kruhu v roce 1673 byl Jan Vilém Harant z Polžic a Bezdrůžic. Roku 1701 prodal František Pavel Harant, svobodný pán z Polžic a Bezdrůžic, jilemnické panství Ferdinandu Bonaventurovi, říšskému hraběti z Harrachů. Další zmínka o obci je až z roku 1835. Konstituce v roce 1848 obě části Kruhu spojila. V roce 1890 se o obci dočítáme: „Je to ves hejtmánství a okresu Jilemnického, s farním úřadem v Roztokách, která má 162 domů, v nichž žije 1241 obyvatel českých. Dále jsou zde tři třídy školy, pošta, telegraf a stanice Rakouské severozápadní dráhy Chlumec – Poříčí, továrna na různé druhy lněného a bavlněného zboží a mlýn. Obec Kruh leží v západní části Podkrkonoší, v okrese Semily. Rozloha katastru je 604 ha. Kruh je obcí podhorského charakteru s rozptýlenou zástavbou. Osou výrazně protáhlého půdorysu obce je Kružský potok, sledovaný silnicí III. třídy Roztoky u Jilemnice – Kruh – Mříčná. Zástavba sleduje tuto osu zhruba v délce 3 km. V horní (severní) části obce je rozložena převážně na levém břehu potoka, kolem komunikace a na prudkém levobřežním svahu až po terénní hranu údolí. Střední část obce se rozkládá na obou březích potoka a zástavba se soustřeďuje především po pravém břehu nad komunikací. Dolní (jižní) část obce s velmi rozptýlenou zástavbou se rozkládá na obou stranách údolí. Největší část území je využívána pro zemědělskou produkci (486 ha) – z celkové výměry obce je 80,5 % zemědělská půda. Nezemědělská půda se rozkládá na 118 ha a tvoří ji především lesy (76 ha). Zastavěné plochy obce (7 ha) tvoří pouze nepatrné procento z celkové katastrální výměry. Z hlediska krajinného prostředí je prostor obce charakterizován výraznou hranou, vymezující údolí z východu (výškový rozdíl oproti vodoteči cca 30 m) a povolnými svahy pravého břehu potoka, stoupajícími k severozápadu. Ve střední části obce se údolí rozšiřuje směrem východním, v jižní části je opět sevřenější. Nadmořská výška obce je 410 – 480 m. Morfologie terénu vytváří tak velmi protáhlý a poměrně uzavřený prostor s blízkými pohledovými horizonty. Největší dominantou obce je roubený Tuláčkův dvůr z 18. století, v současnosti v majetku ČVUT Praha. Informace o obci získáte na tabulích na infostezce po vesnici, kde je také přiložena mapa s odkazem na další místa.

Počátky gminy Kruh sięgają końca XIV wieku, lecz dokładna data jej powstania, ani imię założyciela nie zachowały się niestety w historycznych materiałach. Najstarsza zachowana wzmianka o wsi pochodzi z 1386 roku, i jest w niej mowa o Jindřichu (Henryku) z Kruhu. W 1406 roku w łacińskim dokumencie wzmiankowana jest „wieś Kruh“. W owym czasie część miejscowości należała do Jarka ze Mžan, a

część do niejakiego Oldřicha. Na początku XV wieku wybudowano tu prawdopodobnie dwór obronny. Nieopodal niego znajdował się dawniej folwark należący do Oldřicha z Kruhu. W 1492 roku Dominium Štěpanické podzielone zostało między Hynka z Waldsteinu i z Jilemnice a Heníka z Waldsteinu i ze Štěpanic. Większa część wsi Kruh przyłączona została wówczas do dóbr jilemnickich, a osiem gospodarstw do dóbr kumburskich i oublickich. W 1533 roku Jan ml. Trčka z Lípy, właściciel zamku Kumburk, sprzedał zamek z przynależnymi do niego wsiami, w tym częścią wsi Kruh, Mikulajowi Trčce z Lípy. W 1547 roku wieś należała do Jilemnic i Arnošta z Újezdca i z Kůnic, po nim zaś w 1577 roku do jego syna Závíša. W 1673 roku właścicielem Kruhu był Jan Vilém Harant z Polžic i Bezdrůžic. W 1701 r. František Pavel Harant, wolny pan z Polžic i Bezdrůžic, sprzedał dobra jilemnické Ferdinandowi Bonaventurze hrabiemu Harrachowi. Kolejna wzmianka o wsi pochodzi dopiero z roku 1835. Konstytucja w 1848 roku połączyła obie części Kruhu. W 1890 roku możemy przeczytać o wsi: „Jest to wieś okręgu i powiatu jilemnického, z urzędem parafialnym w Roztokach, mająca 162 domów, w których żyje 1241 mieszkańców czeskich. Ponadto są tu trzy klasy szkoły, poczta, telegraf i stacja austriackiej kolei północnozachodniej Chlumec – Poříčí, fabryka różnych gatunków towarów lnianych i bawełnianych oraz młyn“. Gmina Kruh leży w zachodniej części Podkrkonoší w powiecie Semily. Ma powierzchnię 604 ha. Kruh jest wsią o charakterze podgórskim, z rozproszoną zabudową. Osią wyraźnie wydłużonego terytorium gminy jest potok Kružský, wzdłuż którego ciągnie się szosa III klasy Roztoky u Jilemnice – Kruh – Mříčná. Zabudowa ciągnie się wzdłuż tej osi na długości około 3 km. W górnej (północnej) części gmina leży głównie na lewym brzegu potoku, wokół drogi oraz na mocno nachylnym lewobrzeżnym zboczu aż do skraju doliny. Środkowa część gminy leży po obu stronach potoku, a zabudowa koncentruje się głównie na prawym brzegu nad drogą. Dolna (południowa) część wsi z bardzo rozproszoną zabudową rozciąga się po obu stronach doliny. Największa część obszaru gminy (486 ha) jest wykorzystywana do produkcji rolnej – aż 85% powierzchni zajmują grunty rolne. Pozostałe 118 ha stanowią przede wszystkim lasy (76 ha), a tereny zabudowane stanowią niewielki tylko procent (7 ha). Kruh leży na wysokości 410 – 480 m n.p.m. W krajobrazie gminy wyraziście zaznacza się grań ograniczająca dolinę od wschodu (różnica wysokości w stosunku do potoku to ok. 30 m), charakterystyczne są także łagodne stoki prawego brzegu potoku, wznoszące się w kierunku północno-zachodnim. W środkowej części gminy dolina rozszerza się w kierunku wschodnim, a w części południowej jest bardziej zamknięta. Morfologia terenu tworzy bardzo wydłużoną i stosunkowo zamkniętą przestrzeń z ograniczonym horyzontem. Największą dominantą wsi jest drewniane (konstrukcja zrębowa) gospodarstwo Tuláčkův dvůr z XVIII wieku, dziś należące do praskiej politechniki (ČVUT). Informacje o gminie znaleźć można na tablicach informacyjnych przy prowadzącej przez wieś ścieżce dydaktycznej, znajdującej się tam też mapy i informacje o innych ciekawych miejscach.

The municipality Kruh was established sometime in the end of the 14th century; however, the exact dates and the name of its founder have not been preserved in the historical sources. The first written note on Kruh is from 1386 where Jindřich z Kruhu (Henry from Kruh) was mentioned. In 1406, the village Kruh was mentioned in a Latin document; Jarek from Mžany and Oldřich were keepers of the municipality (each of them owning a part of the municipality). In the beginning of the 15th century a fortress was presumably built in Kruh; however, as a matter of fact, there was a court belonging to Oldřich from Kruh near to the fortress. In 1492 the Štěpanice Domain was divided between Hynek Valdštejn from Jilemnice and Heník Valdštejn from Štěpanice. At that time, majority of Kruh lapsed within the Jilemnice Domain and eight homesteads to the Kumburk Domain. In 1533, Jan Jr. Trčka from Lípa, the owner of the Kumburk Castle, sold the castle and many municipalities (including part of Kruh municipality) to Mikuláš Trčka from Lípa. In 1547, Jilemnice was owned by Arnošt from Újezdec and Kůnice and in 1577 it was passed down to his son Závíš. Jan Vilém Harant from Polžice and Bezdrůžice became the owner of Kruh in 1673. In 1701 František Pavel Harant from Polžice and Bezdrůžice sold the Jilemnice Domain to Ferdinand Bonaventura, a count from the Harrach family. Next time, Kruh was mentioned only in 1835. Both parts of Kruh were merged in 1848 because of the constitution. There is another note on Kruh from 1890 which states that Kruh is a village in Jilemnice area, belonging to the Roztoky Parish, where there is 162 houses with 1,241 Czech inhabitants. Further, there is a school with three grades, a post office, telegraph apparatus, an Austrian railway station from Chlumec to Poříčí, a factory producing various linen and cotton goods and a mill.

Kruh municipality is located in the western part of the Krkonoše Mountains foothills; its area is 604 hectares. Kruh is a typical village in the foothills of the Krkonoše Mountains where the built up area is interspersed. The axis of the built up area is the Kruh Creek, whose course is copied by a road leading from Roztoky u Jilemnice through Kruh to Mříčná. The houses have been built along the water course and road in the total length of 3 km. In the upper (or northern) part of the village, the houses are situated mainly on the left bank of the creek, along the road and in the steep left-hand side slope. The central part of the municipality spreads out on both banks of the creek; however, majority of houses are located on the right side above the road. The lower (or southern) part of the municipality is defined by a much dispersed housing estate; where the houses are to be found on both sides of the valley. Majority of land (486 hectares which is 80.5%) is used as agricultural land. Non-agricultural land takes only 118 hectares and most of it are forests (76 hectares). The built-up area is as little as 7 hectares. As to the landscape in the municipality, the municipality area is defined by a distinct rim which edges the valley from the east and slow slopes of the right-hand side bank of the creek rising to the north-west. In the central part of the municipality, the valley extends in the eastern direction and in the southern part of the municipality, the valley gets narrower again. The elevation is 410 – 480 meters above sea level. Tuláčkův dvůr – a unique farmstead from the 18th century is the most dominant feature of the village (nowadays it is owned by ČVUT – Czech Technical University in Prague). For more information find the information boards along the trail in the village where you can also find a map with reference to other interesting places around

Die Gründung von Kruh lässt sich auf das Ende des 14. Jahrhunderts datieren; leider sind weder das genaue Datum noch der Name der Gründer in historischen Quellen erhalten geblieben. Die erste schriftliche Erwähnung des Ortes stammt aus dem Jahre 1386, wo von Jindřich von Kruh die Rede ist. In einer lateinischen Urkunde aus dem Jahre 1406 wird das „Dorf Kruh“ erwähnt. Zu dieser Zeit war der Ort im Besitz von Jarek von Mžany und eines gewissen Oldřichs, von denen jeder über einen Teil des Dorfes verfügte. Zu Beginn des 15. Jahrhunderts wurde hier offensichtlich eine Festung errichtet. Fakt ist, dass an diesem Ort einst ein Meierhof stand, dessen Besitzer Oldřich von Kruh war. In den folgenden Jahrhunderten blieb das Dorf zweigeteilt und wechselte häufig die Besitzer, zu denen u. a. auch die Adelsgeschlechter Waldstein, Harant und Harrach gehörten. Durch die Verfassung von 1848 wurden die beiden Teile von Kruh zusammengefasst. In einer Quelle des Jahres 1890 können wir Folgendes über die Ortschaft nachlesen: „Es ist ein Dorf der Landeshauptmannschaft und des Kreises Jilemnicko mit Pfarramt in Roztoky, das 162 Häuser hat, in denen 1241 tschechische Bewohner leben. Weiter gibt es hier drei Schulen, eine Post, einen Telegraphen und eine Station der Österreichischen Nordwest-Bahn Chlumec – Poříčí, eine Fabrik für verschiedene Arten von Leinen- und Baumwollwaren sowie eine Mühle.“

Die Gemeinde Kruh liegt im westlichen Teil des Riesengebirgsvorlandes im Bezirk Semily. Seine Katasterfläche beträgt 604 ha. Kruh hat mit seiner lockeren Bebauung den typischen Charakter eines Vorland-Dorfes. Eine markante, etwa drei Kilometer lange Achse durch die längliche Gestalt des Ortes bildet der Bach, dessen Lauf die Landstraße Roztoky u Jilemnice – Kruh – Mříčná folgt. Der größte Teil des Gemeindegebietes dient der landwirtschaftlichen Produktion (486 ha, etwa 80,5 %), auf 118 ha breiten sich Wiesen und Wälder (76 ha) aus, während die bebaut Fläche nur einen geringfügigen Teil (7 ha) ausmacht. Kruh liegt in einem Tal (mit einem Höhenunterschied von etwa 30 m zwischen dem Wasserlauf und seinem Rand), das sich zur Dorfmitte hin weitert; seine Seehöhe beträgt 410 – 480 m. Das Terrain bildet auf diese Weise einen länglichen, relativ abgeschlossenen Raum mit nahe liegenden Aussichtspunkten. Die größte Dominante der Ortschaft stellt der als Blockbau errichtete Hof „Tuláčkův dvůr“ aus dem 19. Jahrhundert dar, zurzeit in Besitz der Tschechischen technischen Hochschule Prag. Mehr Informationen zur Gemeinde erhalten Sie auf den Schildern des Info-Pfades, der durch das Dorf führt, wo auch Karten mit Hinweisen zu weiteren Plätzen zu finden sind.

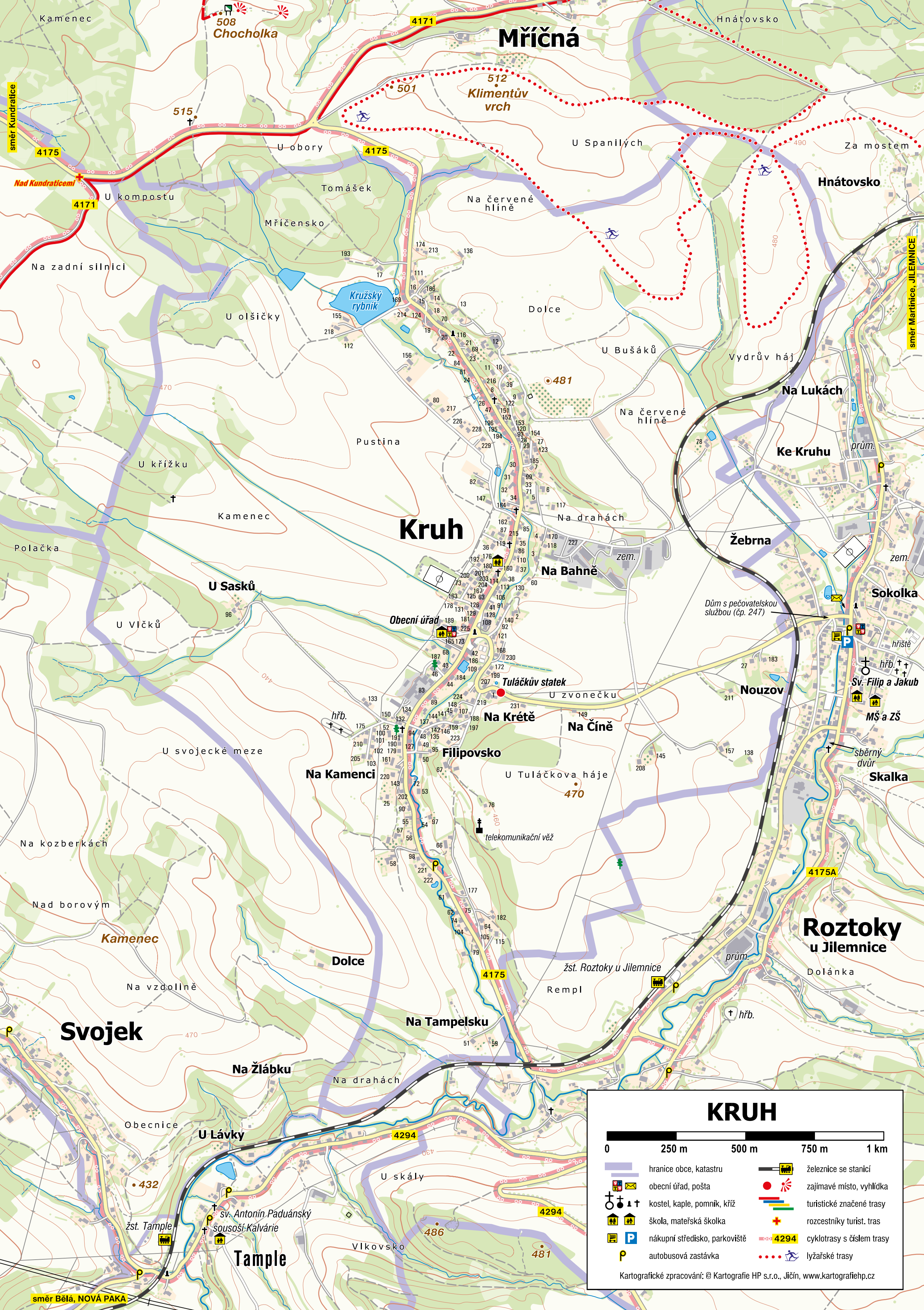
Důležité kontakty / Wichtige Kontakte / Important contacts / Ważne kontakty

www.obeckruh.cz

svazek obcí
Jilemnicko

Vydalo: Jilemnicko - svazek obcí 2017, neprodejné
Tisk: Geoprint s. r. o., Liberec
Foto: Přemysl Novák a archiv obcí

Mříčná

Kruh

Roztoky u Jilemnice

508 Chocholka

512 Klimentův vrch

4171

4175

4175

4171

4175

Hnátovsko

Na zadní silnici

U obory

U Spanilých

Za mostem

U kompostu

Tomášek

Na červené hlině

U olšičky

Kružský rybník

Dolce

Na Lukách

U křížku

Pustina

U Bušáků

Vydrův háj

Ke Kruhu

Kamenec

Na červené hlině

Žebrna

Polačka

Na drahách

Sokolka

U Sasků

Obecní úřad

Na Bahně

Dům s pečovatelskou službou (čp. 247)

U Vlčků

Na Krétě

Na Číně

Nouzov

U svojecké meze

Tuláčkův statek

Filipovsko

U Tuláčkova háje

Skalka

Na kozberkách

telekomunikační věž

Roztoky u Jilemnice

Nad borovým

Na Kamenci

U zvonečku

Nouzov

Kamenec

Dolce

žst. Roztoky u Jilemnice

Dolánka

Svojek

Na vzdolině

Na Tampelsku

Rempl

Dolánka

Na Žlábků

Na drahách

hřb.

Obecnice

U Lávků

U skály

4294

4294

• 432

sv. Antonín Paduánský

sousoší-Kalvárie

486

481

Temple

Vikovsko

0 250 m 500 m 750 m 1 km

- hranice obce, katastru
- obecní úřad, pošta
- kostel, kaple, pomník, kříž
- škola, mateřská školka
- nákupní středisko, parkoviště
- autobusová zastávka
- železnice se stanicí
- zajímavé místo, vyhlídka
- turistické značené trasy
- rozcestníky turist. tras
- cyklotrasy s číslem trasy
- lyžařské trasy

Kartografické zpracování: © Kartografie HP s.r.o., Jičín, www.kartografiehp.cz

směr Bělá, NOVÁ PAKA

směr Martinice, JILEMNICE